

A pályázat a kataszteri egység eddig ismert barlangjainak számát megdupláztta, de sajnos az ismertek közül néhány kimaradt. A térképek dokumentatív értéke igen magas, kár hogy a feldolgozott irodalom és a publikált adatok összegyűjtése, értékelése hiányos.

4423 *Csesznek környéke (Bakony)*
Dr. Veress Márton (Cholnoky Jenő barlangkutató Csoport) (Pangea jelige)

A pályázat a kataszteri egység barlangjait speleológiai napló formájában dolgozta fel. A terület eddig ismert barlangjainak számát megdupláztta,

de például kimaradt az Ördög-árok legnagyobb ürege, az Éva-barlang. A közölt adatok a lehetőséghez képest teljesekek, bár a pályamű a régebbi barlangtérképeket nem tartalmazza.

III. kategória — 2500 Ft

4522 *Körtvélyes*
Alba Regia Barlangkutató Csoport (Cserszömörce jelige)

A pályamű a kataszteri egység viszonylag kevés és kisméretű üregét dolgozta fel a Hipparion jellegű pályaműhöz hasonló szempontok szerint.

Sz. K.

BARLANGKATASZTERI HÍREK

1. Barlangkataszteri felosztás módosítás a Gerecseben

Magyarország barlangkataszteri felosztása a Karszt és Barlang 1972. I–II. számában jelent meg. Azóta számos módosítási javaslat érkezett, amelyek rendszerint egy-egy szűkebb csoport-érdeket tartottak szem előtt, vagy megvalósításuk alapvetően felborította volna az alapegységeket. Ezért az MKBT Kataszteri Munkabizottsága csak igen indokolt esetben módosítja az eredeti felosztást.

Juhász Márton, a tatabányai Vértes László Karszt- és Barlangkutató Csoport vezetője 1979. október 30-án terjesztett be módosítási javaslatot a Gerecse területére, amelyet a bizottság az alábbi formában elfogadott:

A 4620. sz. és a 4660. sz. kataszteri egységekben megismert barlangok száma erősen gyarapodott, ezért ott célszerű alapegységeket kialakítani. A 4620–4650. sz. egységek határát képező erdei vasút időközben megszűnt, nyomvonala ma már hosszú szakaszon azonosíthatatlan. Ezért ezt a határt módosítani kellett, helyette a közeli Gerecse-patak jelzi a határvonalat.

A 4620 — Nagy-Gerecse és a Gerecse DK-i vonulata felosztása:
4621 — Nagy-Gerecse. Bajna—innen É-nak a bajóti útelágazásig —Masina-vögy—Pusztamarót—Szép-asszony kútja —Gerecse-patak—Bikol—műút Tardosbánya—Vértestolna—Tarján—Héreg—Bajna.

4622 — A Gerecse D-i vonulata. Bajna—műúton Héreg—Tarján —Szent László-víz—Csabdi—E 5-ös műút—Töki-patak—Zsámbék—Szomor—Bajna.

A 4650. sz. egység módosított határa:

4650 — Nagy-Pisznice-csoportja. Nyergesújfalu—Duna—Süttö—Bikol—Gerecse-patak—Szép-asszony-kútja—Pusztamarót—Masina-völgy—Bikavölgy—Bajót—Nyergesújfalu.

A 4660. sz. egység, Bajóti Öreg-kő és Gete csoportja felosztása:
4661 — Bajót és Gete. Nyergesújfalu—Bajót—Bajna—Nagysáp—Római csárda—Paulina-major—Anna-völgy—Csolnok a Liget-hegy felé Dorog v.á. végig műúton—vasút—Kenyérmezői-patak—Duna—Nyergesújfalu.

4662 — Bajnai Ór-hegy és a Gerecse K-i vonulata. Bajna—Szomor—Zsámbék—Töki-patak—Tinnye—Piliscsaba Jászfalu v.á.—Dorog v.á.—műúton Csolnok—Anna-völgy—Paulina-major—Római csárda—Nagysáp—Bajna.

2. A kiemelt jelentőségű barlangok kataszteri száma

A magyarországi barlangkataszteri számfelosztást követően mindeddig nem került sor az egyes barlangok kataszteri számának megállapítására. A rendkívül sokirányú, előzetes dokumentációs és nevezéktani munkát kívánó „számadás” első lépcsőben az 1977-ben megállapított kiemelt jelentőségű barlangoknál valósult meg:

4100 — Villányi-hegység—Mecsek—Zselic és környéke
4120/1. Abaliget-barlang
4120/2. Mánfai-kölyök
4120/3. Orfűi Vízfő-barlang

4400 — Bakony és északi előtere
4413/1. Odvas-kői-barlang
4422/1. Alba Regia-barlang
4422/2. Háromkürtő-zsomboly
4440/1. Hévízi-forrásbarlang
4440/2. Cserszegtomaji-kútbarlang
4450/1. Tapolcai-tavasbarlang
4450/2. Kórház-barlang
4462/1. Lóczy-barlang
4463/1. Forrás-barlang (Tihany)

4500 — Vértes—Velencei-hegység és előterük
4521/1. Csákvári-barlang
4530/1. Megalodus-barlang

4600 — Gerecse—Gete
4630/8. Szelim-barlang
4630/22. Lengyel-barlang
4630/46. Angyal-forrási-barlang
4650/1. Pisznice-barlang
4661/1. Jankovich-barlang
4661/2. Öregkői 2. sz. zsomboly

4700 — Budai-hegység és Érd környéke
4732/1. Gellért-hegyi-barlang
4732/2. Bátori-barlang
4762/1. Budai Vár-barlang
4762/2. Pál-völgyi-barlang
4762/3. Szemlő-hegyi-barlang
4762/4. Ferenc-hegyi-barlang
4762/5. Molnár János-barlang
4763/1. Mátyás-hegyi-barlang
4772/1. Remete-barlang
4772/2. Remete-völgyi-felsőbarlang
4773/1. Solyomári-ördöglyuk

4800 — Pilis-hegység
4810/1. Róka-hegyi-barlang
4820/3. Ezüst-hegyi 3. sz. barlang
4840/1. Legény-barlang
4840/2. Leány-barlang
4840/3. Pilisszántói-köfűlke
4840/4. Szoplaki-ördöglyuk
4851/1. Sätorköpusztai-barlang
4851/2. Strázsa-hegyi-barlang

5200 — Börzsöny—Cserhát—Mátra—Karancs
5221/1. Naszályi-viznyelőbarlang
5230/1. Csörgő-lyuk (Ágasvár)

5300 — *Bükk*
 5320/1. Upponyi 1. sz. kőfülke
 5341/1. Istálló-kői-barlang
 5343/1. Peskő-barlang
 5343/2. Tarkői-kőfülke
 5343/3. Kis-kőháti-zsomboly
 5362/1. Szamentu-barlang
 5363/1. Szeleta-barlang
 5363/2. Kecse-lyuk
 5363/3. Bűdös-pest
 5363/4. Kő-lyuk
 5363/5. Hillebrand Jenő-barlang
 5363/6. Udvar-kő
 5363/7. Vénusz-barlang
 5372/1. István-barlang
 5372/2. Létrási-vizesbarlang
 5372/3. Létrás-tetői-barlang
 5372/4. Bolhási-víznyelőbarlang
 5372/5. Jávor-kúti-víznyelőbarlang
 5372/6. István-lápai-barlang
 5372/7. Borókás-tebri 2. sz. víznyelőbarlang
 5372/8. Fekete-barlang
 5381/1. Balla-barlang
 5381/2. Pénz-pataki-víznyelőbarlang
 5382/1. Suba-lyuk
 5382/2. Hajnóczy-barlang
 5391/1. Anna-barlang

5391/2. Diógyórtapolcai-barlang
 5392/1. Miskolctapolcai-tavasbarlang
 5392/2. Nagykőmázsa-oldali-zsomboly
 5392/3. Nagykőmázsa-völgyi-víznyelőbarlang

5400 — *Gömör – Tornai-karszt és a Cserehát*
 5413/1. Esztramosi-barlang
 5413/2. Rákóczi I. sz. barlang
 5413/3. Rákóczi II. sz. barlang
 5430/1. Baradla-barlang
 5430/2. Baradla-Alsó-barlang
 5430/3. Béke-barlang
 5430/4. Szabadság-barlang
 5440/1. Kossuth-barlang
 5440/2. Vass Imre-barlang
 5450/1. Meteor-barlang
 5450/2. Almási-zsomboly
 5450/3. Szabó-pallagi-zsomboly
 5450/4. Vecsem-bükki-zsomboly
 5450/6. Rejtek-zsomboly

A barlangok kataszteri számát az MKBT Dokumentációs Bizottsága a helyszínen, egységesített fémlapokba ütve elhelyezi, s a további számokat a Karszt és Barlangban nyilvánosságra hozza az OKTH felhatalmazásával.

Dr. Kordos László

G.A. MAKSZIMOVICS (1904—1979)

Lapunk előző számában a magyar karszt-és barlangkutatók nevében szeretettel köszöntöttük a szovjet tudományos barlangkutatás megalapítóját, Georgij Alekszejevics Makszimovics professzort 75. születésnapja alkalmából. Néhány hónappal később megrendülten olvastuk a Moszkvából érkezett hírt: a kiváló tudós 1979. május 16-án Perm városában elhunyt.

Súlyos veszteség érte a szovjet karszt- és barlangkutatást. Makszimovics professzor idős kora ellenére is fiatalos lendülettel irányította a permi Karsztológiai és Szepeológiai Intézetet, mely számunkra is példamutató tudományos tevékenységet folytat. Közel fél évszázados működése alatt Makszimovics

professzor kétezernél több fiatalot oktatott geológiából, és nemcsak megismertette, hanem meg is szeretette tanítványaival a karsztok világát. Nem véletlen, hogy a keze alatt nevelődött generációból sokan karsztos témát választottak a kandidátusi és doktori disszertációjuk elkészítéséhez. Makszimovics professzor — mint a szovjet testvérbarlangkutatók — mint a szerkesztője — élete utolsó percéig fáradhatatlanul dolgozott, írt és szerkesztett, s tette az egyetemes tudomány közkincsévé a szovjet speleológia legújabb eredményeit.

Makszimovics professzor elhunyt alkalmából őszintén osztozunk a szovjet karszt- és barlangkutatók gyászában.

B. D.

ELHUNYT PETER TRANTEEV

A Bolgár Turista Szövetség Barlangkutató Föderációjának alelnöke, több nemzetközi találkozó és számos nagyszabású expedíció szervezője, a bolgár barlangkutatók generációinak oktatója-nevelője, Peter Tranteev 1979. novemberében elhunyt.

A magas, szikár, szemüveges geográfus évtizedeken át jellegzetes alakja volt a nemzetközi speleológiai kongresszusoknak, konferenciáknak, expedícióknak. Nemcsak irodája, de háza is nyitva állt a barlangkutatók előtt, ahol a család meleg vendégszeretettel, a nagymama, felesége édesanyja, magyar nő lévén, jóleső magyar szóval is fogadta a mindig szívesen látott magyar barátokat.

Ez év nyarán még a bolgár barlangkutatás egyik központjában, Karlukovóban látott vendégül bennünket, ahol éppen egy kéthetes, bentlakásos barlangi túravezetői tanfolyam munkáját irányította. Este nagyszerű diavetítéses előadáson mutatta be a barlangi képződmények szebbnél szebb változatait,

aztán éjszakába nyúló beszélgetésen mesélt további terveiről, a barlangkutató oktatási központról, amelynek emeletes épülete már ott áll az Iszker partjára letekintő karsztos sziklákon.

Szeptemberben értesültünk róla, hogy váratlanul beteg lett és kórházba került. Decemberben érkezett meg halálának a híre. Nem érthette meg dédelgetett nagy tervének, a bolgár barlangkutatók oktatási központjának teljes megvalósulását. De a munka, amelyet ő indított be, bizonyára célhoz ér, és aztán barlangkutató nemzedékek nevelődnek majd az ő általa megálmodott és kiharcolt karlukovói barlangász központban, amely maradandóan hirdeti ügyszeretétét és alkotó kezdeményezését. Emlékét pedig megőrzi nemcsak hazájában, de annak határain kívül is; tisztelettel, megbecsüléssel és baráti szeretettel gondolnak rá a magyar barlangkutatók is.

Dr. Dénes Gy.